

ANNET HULST

ONDER WATER

Zij wil het verleden
vergeten, maar iemand
kent haar geheim.

THRILLER

DE CRIME COMPAGNIE

1.

HIJ – EERDER

Ik zoom in. De tuin wordt groter tot de contouren van de perken vorm krijgen. Ondanks het onscherpe beeld herken ik de houten loungebank. Kaal. De kussens liggen in het schuurtje. Denk ik. Ik heb ze er misschien zelf wel in gelegd. In de hoek, naast de buitenkraan, zie ik een blauwe vlek. De gieter. De wilde kastanje is zijn bladeren verloren, waardoor de tuin er troosteloos uitziet. Grijs en grijs. Maar binnen is het behaaglijk warm. Dat weet ik zeker.

Ik verander van focus en klik de satellietbeelden weg. Google Street View opent.

Nu is het alsof ik midden op straat sta. Voor het huis. Ik draai een rondje om mijn as en wandel de hoek om, naar het speeltuintje tussen de bomen. Het knikkerputje is er nog. De kinderen van de hoek zaten hier uren achtereen op hun knieën. Ik zie de metalen glijbaan en de schommel, die op de stang in plaats van naar beneden hangt. Daar is de wip, waarop ik ooit zat, met haar. Ik probeerde haar te lanceren, maar kwam uiteindelijk zo hard op mijn ballen terecht dat ik zweer dat het vonkte. Ze lachte haar prachtige, warme lach. Onze vriendschap was echt, diep.

De foto's op Google zijn een paar jaar oud. Een jaar geleden zijn alle speeltoestellen weggehaald. Als ik nu door de wijk wandel, staan er hippe bouwsels van hout en gerecycled plastic. Met een vloer van rubberen tegels.

Ik beweeg mijn muis en wandel een blokje om. Ik ken elke voortuin op de route, iedere stoeptegels die scheef ligt, elk platgetrapt stukje kauwgom. De wijk is me zo vertrouwd. Ik beweeg me over het woonerf, alsof ik door het verleden wandel. Ik herken auto's en de kat van een paar huizen verderop. Die boom. Inderdaad, daar stond hij vroeger, ik was het even vergeten. Deze boom is vorig jaar omgewaaid tijdens een voorjaarsstorm. Op de stoep staat een man met zijn karamelkleurige terriër. Het is net alsof ik hem kan aanraken. Ook al ziet hij mij natuurlijk niet. Het is virtueel. Dat vergeet ik soms. Het gezicht van de buur is geblurd, alsof hij een misdadiger is. Meneer Borst. Wat hadden we thuis om zijn naam gelachen, toen hij zich aan de deur kwam voorstellen. Zijn hond, Repelsteeltje, is wel herkenbaar in beeld. Tepelsteeltje. Uiteraard.

Ik sta weer voor het huis. De verf bladdert aan de zonkant. Er moet worden geschilderd. Als ik langs de gevel omhoogkijk, zie ik het raam van de badkamer op een kier staan. Iemand heeft net gedoucht. Misschien ikzelf wel.

Waarschijnlijk is het weekend. Ik zit op de bank en kijk naar Discovery Channel. *Air Crash Investigation* is mijn favoriete serie, alle series over vliegtuigen eigenlijk. Daar zijn er veel van.

Op tafel ligt een zak chips. Zeker weten. Misschien is mijn haar nog nat van de wasbeurt na het sporten. Ik heb een trainingsbroek aan. Op de achtergrond telefoneert iemand. Er wordt gelachen. Ik weet dat het niet echt is, dat ik de scènes in mijn hoofd herhaal, naspeel, herbeleef. Net als op tv. Maar ik genoot zo van de reuring in huis.

Zo voelt het om gelukkig te zijn.

Soms vergeet ik het, maar als ik hier sta, virtueel, midden op straat, kijkend naar ons huis, dan weet ik het weer. De foto's van Google Maps laten me de wereld zien van drie jaar geleden, toen alles nog goed was. Ik waan me terug in de tijd. Als een tijdreiziger. Mijn mondhoeken kruipen omhoog. Zoals je in het heeal

sterren kunt zien die al miljoenen jaren geleden zijn uitgedoofd, zo zie ik hier de wijk waarin ik ooit woonde. Ik zie het jaar waarnaar ik terugverlang.

Alles is nu anders. En dat is de schuld van Joy.

2.

JOY

‘Je bent een beetje... te gepassioneerd.’

Het is geen vraag, toch kijkt Richard den Dekker me aan alsof hij een antwoord verwacht. Tenminste, dat denk ik. Het kan ook zijn dat hij over zijn camera heen kijkt, naar zijn Tesla op de op-rit. Of er geen hond tegenaan plast. Of er geen kind met een driewieler tegenop knalt. Het zal niet de eerste keer zijn dat wat er op de stoep met zijn auto gebeurt onze Zoom-overleggen verstoort.

‘Herken je dat, Joy?’

Ik schud wild mijn hoofd. In de rechterbenedenhoek van mijn scherm zie ik mijn eigen gezicht. Mijn lange donkerblonde haren zwaaien langs mijn gezicht. Mijn voorhoofd glimt een beetje en mijn wangen zijn rood. Altijd. ‘Je zegt het alsof het een slechte eigenschap is dat ik sommige dingen belangrijk vind. Maar dat slaat nergens op. Betrokken, dat ben ik. Niemand bij ons op kantoor trekt zijn mond open, dus doe ik het. Het werd tijd.’

‘Hé.’ Mijn baas, gekleed in een streepjesoverhemd met korte mouwen, gebaart druk met zijn armen, terwijl hij opstaat en uit beeld verdwijnt.

Zijn Tesla.

Ik kijk over mijn scherm naar de muur. Er hangt een vakantiefoto. Mijn ouders en ik op een berg in Oostenrijk. Daarnaast hangt een ansichtkaart met daarop vier grutto's. Ze vliegen in formatie. Het is een bijna wiskundig figuur. Hun gehoekte vleu-

gels, hun lange puntige snavels, de witte lijnen op hun verenkleed. Ik kreeg deze kaart van mijn ouders toen ze samen een weekendje naar Texel waren. Later las ik ergens dat in Nederland veel meer gruttomannetjes dan -vrouwtjes leven. Ook in de natuur is er niet altijd een perfect evenwicht.

Waar vrouwen werken was de titel van de scriptie die ik vorig jaar schreef voor mijn hbo-studie Personeelsmanagement. Evenwicht tussen de seksen. Zo zou het toch moeten zijn? Ruim vijfhonderd mensen, voornamelijk vrouwen, vulden mijn enquête in. Eenendertig van hen interviewde ik over hun keuzes, over de manier waarop ze zelf waren opgevoed, over hoe ze hun functie als rolmodel voor hun kinderen vervulden.

Waarom koos u ervoor om wiskunde te gaan studeren?

U zegde uw baan op toen u moeder werd. Waarom?

Hebben uw ouders u onder druk gezet om hun bedrijf over te nemen?

Hoe was het om te werken in een islamitisch land?

Een enorm fascinerend onderwerp, waar ik meer mee wilde doen. Bij accountantskantoor Den Dekker en Zonen kon ik direct aan de slag als 'hr-medewerker met doorgroeimogelijkheden'.

Richard neemt weer plaats voor de camera. 'Een of andere opoe, met een kinderwagen. Stekeblind natuurlijk, levensgevaarlijk voor die baby... en mijn Tesla. Maar goed, Joy, waar waren we? O ja, té gepassioneerd.'

'Betrokken,' verbeter ik hem wederom. Ik zwijg en laat zijn woorden tot me doordringen. Dit functioneringsgesprek verloopt stroever dan nodig. Ze hebben me aangenomen met een opdracht, en nu worden ze gek van me. Zes mannen in het managementteam, geen enkele vrouw. De enige vrouwen in het hele pand maken schoon of zitten achter een balie afspraken te plannen voor hun bazen. Richard had veel beloofd toen hij mij had aangenomen, vers van school, een vrouw, gespecialiseerd in ge-

lijkheid op de werkvloer. ‘Nu we Joy in ons midden hebben, kan niemand meer zeggen dat we ons best niet doen.’ De cultuur van het bedrijf zou veranderen, ik mocht vrouwelijke managers gaan aantrekken. Den Dekker en Zonen zou een inclusief bedrijf worden.

‘Iemand moest toch opkomen voor Mirthe? Ze was ontzettend goed in haar werk, haar medewerkers liepen met haar weg.’

‘Ze paste gewoon niet in ons team, Joy, ze had zulke andere interesses dan wij.’

‘En Carola dan? Die hield ook van golfen.’

‘Maar Carola... Ze kleepte zich zo uitdagend... Dat leidde, zeg maar, af.’

‘Janine?’ zeg ik voorzichtig, maar ik weet donders goed waarom ze Janine niet wilden houden. Ze was intelligenter dan alle mannen in het managementteam bij elkaar.

‘Joy, je doet de goede dingen, maar mijn advies is dat je er iets relaxter in gaat zitten.’ Hij ademt een keer diep in en uit. ‘De directeur is nu eenmaal niet zo progressief. Eigenlijk snapt hij het probleem niet zo goed. We hebben toch vrouwen in dienst, tenminste, een paar. En mannen passen nu eenmaal goed in onze bedrijfscultuur. Voor de komende tijd wilde ik je dus meegeven...’

Wat?

Opeens schalt er muziek door mijn werkkamer. ‘The Greatest Showman’. Altijd dezelfde playlist.

‘Je vriend heeft een goede smaak.’ Richard gniffelt.

‘Mijn huisgenoot. Hij houdt van dit soort muziek.’

‘Ik wist niet dat je nog in een studentenhuus woonde.’

‘Dat is het niet. We wonen samen in een klein huurhuis in de stad.’

‘En jullie hebben geen relatie?’ Hij kijkt me verbaasd aan. Wat een ouderwetse eikel is hij toch.

‘Hij valt niet op vrouwen,’ zeg ik met tegenzin.

‘Natuurlijk. Dat kan ook. Ik heb gelezen dat alle jonge vrouwen

tegenwoordig een *gay best friend* hebben. Dat is hip.’

Uit zijn mond klinkt het verschrikkelijk, maar zo begon het ooit wel. Remco woonde een paar straten van mijn ouderlijk huis en ik had met hem te doen. Hij vond weinig aansluiting bij andere kinderen in de wijk, dus ik wierp me op om hem te redden.

Het volume van de muziek neemt toe.

‘Remco!’ Ik schreeuw het uit.

Geen reactie.

‘Sorry,’ zeg ik tegen mijn baas en ik ren naar de woonkamer die we delen. Ik loop op hem af en trek de afstandsbediening uit zijn handen. ‘Remco, dit kan niet. Ik had je gevraagd of je even stil kon zijn. Ik heb een functioneringsgesprek.’ Ondertussen druk ik de juiste knoppen in om Hugh Jackman het zwijgen op te leggen. ‘Zo. Het duurt nog een kwartiertje. Kun je nog even wachten?’

Remco duwt zijn bril een beetje hoger op zijn neus. Hij zucht teatraal en haalt een hand door zijn iets te lange haar. ‘Tuurlijk, Joy.’

Als ik terugloop naar mijn slaapkamer, hoor ik dat het geluid weer een tandje harder wordt gezet.

Ongelofelijk.

Ik sluit de deur achter me en ga weer op mijn bureaustoel zitten. ‘Sorry. Daar ben ik weer.’

Mijn baas heeft inmiddels zijn zoontje op schoot. Het jongetje is een jaar of vijf en heeft blonde krulletjes. Een schatje. Hij steekt zijn hand op naar me.

Ik zwaai terug. Glimlachen lukt niet meer. ‘Wat wilde je me meegeven?’ Volgens mij probeert hij me te vertellen dat ik niet goed functioneer. Hoe durft hij?

‘Joy, ons bedrijf heeft iets anders nodig dan de lijn die je nu hebt ingezet. De vraag is: kun jij je aanpassen?’

‘Ontslaan jullie me?’

‘Nee, nee,’ sputtert hij tegen. ‘Dat zou betekenen dat het aantal vrouwen in ons bedrijf daalt met één, en dat willen we niet heb-

ben, hè?’ Hij grijnst. ‘Maar omdat je nog niet functioneert zoals wij graag zouden zien, krijg je helaas geen salarisverhoging.’

Hij kijkt me met overdreven medeleven aan. Deze blik heeft hij vanmorgen geoefend, dat kan niet anders, in de binnenspiegel van zijn Tesla.

Het kereltje kijkt omhoog naar zijn vader.

Ik bal mijn handen tot vuisten. Opeens voel ik tranen achter mijn ogen prikken. Mijn hand schiet naar de muis en ik zet de camera uit. ‘Sorry,’ breng ik uit, ‘mijn internet is heel slecht vandaag.’ Een leugen.

‘Elke misdaad begint met een leugen,’ zegt mijn moeder altijd. Zij kan het weten, ze is rechter.

Ik ga niet huilen. Ik ga niet huilen. Het zou koren op zijn molen zijn. Met twee vuisten druk ik op mijn ogen tot het prikken stopt. ‘Ik neem ontslag.’

‘Wat? Maar Joy...’

Ik zie zijn beteuterde gezicht en zet de camera weer aan. ‘Jullie cultuur zal niet veranderen, jullie zullen vrouwen nooit als gelijken zien. Ik stop ermee.’

Ongeduldig duwt hij het jongetje van zijn schoot. ‘Nu moet je niet opeens zo overdreven hysterisch reageren. Je weet nog helemaal niet hoe de wereld in elkaar zit. Je bent... Hoe oud?’

‘Bijna drieëntwintig.’

‘Precies. Zo jong nog. Blijf gewoon, wij kunnen je nog zoveel leren. Bijvoorbeeld om wat evenwichtiger te zijn, en niet overal een drama van te maken.’ Hij gaat achterover zitten en slaat zijn armen over elkaar.

Ik ben zó naïef geweest. Vrouwen interviewen over waar ze willen werken... Ik had bij de mannen moeten beginnen. ‘Ik blijf bij mijn besluit. Ik stop ermee. Ik zal mijn werk netjes afronden en eind van de maand mijn laptop inleveren.’

Richard plaatst zijn ellebogen op het bureau en komt langzaam naar voren.

Wat heb ik gedaan? schiet er door me heen.

‘Jij... secreet.’

Mijn handen onder mijn bureau worden klam, maar ik blijf in de camera staren.

‘Doe maar niets meer, je hebt al genoeg gedaan. Ik denk inderdaad dat we beter af zijn zonder jou.’

In sneltreinvaart schieten de consequenties van dit gesprek door mijn hoofd. Hoe moet ik de huur betalen? Waar moet ik wonen? En hoe moet het dan met Remco?

‘Ik kom morgen mijn werklaptop inleveren.’

Shit. Wat nu?